

イベント構造概念化による使役性の分析の試み

—タイ語と日本語を例として—

Pattarawan Youyen

本稿はイベント構造概念化(Event Structure Conceptualization)理論を用いてタイ・日本語の使役性を表す文分析することを目的とする。この理論では、人間の日常生活において引き起こされる物理的現象の表現が、抽象的な現象の表現として用いられることを、概念化と呼ぶ。本稿では、この理論を用いて使役性を説明する。

使役性を持つ現象には、source domainとtarget domainがある。前者は行為の出所、後者は行為の行き着く先である。

イベント構造概念化を通して、タイ・日本語の使役性を分析した結果、両言語で文の構造には違いがあっても、現象の表し方は共通していると言える。

การวิเคราะห์ประโยคกริติด้วยกรอบมโนความคิดโครงสร้างเหตุการณ์

กรณีศึกษาประโยคกริติดในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น

ภัทรวรรณ อยู่เย็น

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประโยคกริติดโดยการวิเคราะห์ด้วยกรอบมโนความคิดโครงสร้างเหตุการณ์ (Event Structure Conceptualization) ซึ่งเป็นการมองประโยคกริติดว่าเป็นรูปแบบของกิจกรรมหนึ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของมนุษย์ และนำเสนอกิจกรรมดังกล่าวในรูปแบบของภาษาที่มองจากเหตุการณ์ สภาพ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคกริติดนั้น มองในเรื่องของการกระทำ สภาพ เหตุการณ์ที่เกิดในขอบเขตที่เป็นที่มา (source domain) ซึ่งถือเป็นสาเหตุและเคลื่อนไปสู่ขอบเขตเป้าหมาย (target domain) ซึ่งถือเป็นผลที่เกิด

การวิเคราะห์ประโยคกริติดในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นด้วยกรอบการวิเคราะห์ดังกล่าวทำให้ทราบว่า แม้ว่าโครงสร้างประโยคกริติดของทั้งสองภาษานี้จะมีความแตกต่างกันก็ตาม แต่วิธีการนำเสนอประโยคกริติดที่บอกการกระทำ สภาพ เหตุการณ์ในฐานะที่เป็นกิจกรรมในชีวิตประจำวันของมนุษย์แล้วในทั้งสองภาษานั้นไม่แตกต่างกัน